

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 352611

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) X (5)

BUENOS AIRES, 20 MARCA (MARZO) 1952

No. (Štev.) 10.

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Victor Martínez 50 - Buenos Aires

MATERAM

Otrok vedno dobi priliko, da se približa svoji materi. Narava sama človeka sili, da posveča največ pozornosti in ljubezni tistemu bitju, ki mu je najbližje in ki mu dolguje življenje in vse, kar je potrebno za ohranitev življenja. Mnogokrat pa postanejo ti izrazi otroške ljubezni prevsakdanji; zato je prav, da jih za materinski dan oživimo in s posebno ljubeznijo podarimo.

Materinski dnevi so nova ustanova. Pred nekaj desetletji jih marsikje še niso poznali. Dandanes jih praznuje ves svet, katoličani in nekatoličani. Postali so potrebni, kajti novi časi so začeli ocenjevati čast matere in materinstva pod zmotnimi vidiki, navidezno vabljivimi, ki so vzeli materičast in dostojanstvo, ki ji po božji in naravni postavi gre.

Pod zmotnimi nazori individualizma in materializma so se vedno bolj poredko slišale besede o časti materinstva in vedno bolj pogosto tarnanja o bremenu materinstva. Posledica je bila z neresničnimi razlogi podprta reklama za zakone z enim ali dvema otrokoma, ki materi ne izčrpata življenjskega soka in ki ji pustila svobodo izven družine. Pa tudi v teh, na zarodu rečnih družinah, so se pojavile boljše in v tistem, ki so izven doma prezaposleni mame odvzele za primerno plačo breme materinskih dolžnosti. Tako so otroci kot cvetke brez sonca rasli brez in mimo matere, brez tega, kar more otroku dati le materin zglede, materina beseda in žrtev.

Zmote modernih socialnih in političnih urednih sistemov so mater ponižale na stopnjo roditeljice in dojilje, vzele pa so ji pravico, da bi spolnila drugi, prav tako važen del materinskih dolžnosti: to je vzgoja. Pri vzgoji že nima več besede, celo huje reči se dogajajo: otroci se vzgajajo proti volji in načelom staršev in naravnost k preziranju roditeljev in se navajajo k denuncianstvu; saj so posebno pohvaljeni oni otroci, ki se iz fanatične vdanosti ideji odrečejo lastnim staršem in ki lastnega očeta in mater kot sovražnika novega reda izročijo biričem, ali jih celo sami umore.

Materinski dan ima torej namen priboriti materam čast in položaj ki jim po božji in naravni postavi gre in ki ga po modernih zmotah okužena človeška družba materam jemlje, teptajoč njihovo čast in norčevaje se iz njihovih žrtev.

Za nas, ki nam je Bog dal prave krščanske matere, pa je materinski dan nova prilika, da se spomnimo, kaj nam je bila naša lastna mati. Morda je ni več med živimi. Doprčela je, povzivajoč se kakor sveča v skrbi, delu in molitvi za nas, ki nas je bilo pet, sedem, dvanajst, kolikor jih je Bog dal. Njej za materinski dan v onostranstvo poseben pozdrav in pobožen spomin. Sedaj, ko je ni, vemo boljše kaj nam je bila.

Morda nam še živi draga mati, pa je tako daleč od nas. Morja in neprehodne meje ločijo mater in sina. Vendar ne ljubezen materina, ne hvaležnost otrokova ne pozna meja in daljav. Ko bodo naše matere tam doma na isti dan morda le kje slišale boječo besedo, ki bo javno izražala čestitke materam, se bodo spomnile svojih po svetu. Naše misli in dobre želje se bodo srečale z njenimi in srečna bo ona in srečni bomo mi.

In vsi mlajši, ki imamo veliko srečo, da smo šli v tuji svet v spremstvu staršev, ali vemo, kaj je to pomenilo zlasti za naše matere? Pustiti dom, poklic, morda za gotovljeno bodočnost, ugledno me-

sto in oditi v neznan, z najmlajšim pod srcem, predzadnjim v naročju, in z ostalimi jokajočimi okrog sebe; brez denarja, brez obleke, brez strehe, brez kruha. In ko je minila doba negotovosti, strahu, ponižanj in revščine in ko je napočil nov čas v novem svetu, je zopet mati tista, ki je vzela na svoje rame levji delež v borbi za novi dom. Kot svetopisemska žena, ki ne pozna miru in oddiha ne podne-

Prvi obrisi ameriške volilne borbe

Združene države se pripravljajo na volitve, ki bodo prvi torek v novembru. Obe glavni stranki: demokratska in republikanska sicer še nista postavili svojih kandidatov — to se bo definitivno zgodilo šele začetkom poletja, ko bosta stranki sklicali posebne kongrese — konvencije, vendar se v pripravnih volitvah po posameznih državah že kaže, da bo verjetno general Eisenhower tisti, ki bi ga republikani najraje imeli za kandidata; demokratska stranka pa dosedaj še nima izrazitega kandidata, ker se Truman še ni izjavil, ali bo kandidiral ali ne. Na pripravnih volitvah prejema zelo veliko glasov senator Kefauver, toda ne pripisujejo mu posebnih izgledov na zmago na kongresu stranke, ker je pri svojih nastopih in boju proti korupciji v državni upravi pretrdo zgrabil nekatere vodilne osebnosti svoje stranke.

TRUMANOVI SPOMINI — VOLILNI MANEVR

Te dni pa je izšla v Združenih državah knjiga pod naslovom "Mr. President — gospod predsednik." Knjigo je sicer napisal častnik Hillman, toda Truman mu je dovolil, da je v njej objavil mnogo Trumanovih dokumentov in kar cele odstavke iz Trumanovih še ne objavljenih osebnih spominov. Dokumentarni del knjige obsega kopije važnih državnih dokumentov iz predsednikove pisarne in pa celo vrsto prepisov osebnih Trumanovih pisem raznim vodilnim ameriškim osebnostim.

Ob izidu te senzacionalne knjige se sedaj vprašujejo, zakaj je Truman pristal na njeno objavo v tem trenutku. Glavni komentatorji se dele v glavnem v dve skupini: en del povdarja, da je Truman storil to zaradi tega, ker se je odločil, da ne bo več kandidiral. Vsega dela na vodstvu države je že sit in ko se sedaj poslavlja, hoče samo še povedati nekaj glavnih resnic o sebi in svojem delu. Drugi del komentatorjev pa je naziranje, da je Truman objavil to knjigo ravno zaradi tega, da bi bila uvod v njegovo volilno borbo. Truman ne stori ničesar brez posebnega namena — tako menijo — in tako je tudi sklenil objaviti nekatere važne dokumente, da že v naprej odgovori vsem tistim, ki so ga zadnje čase najbolj napadali.

Veliko kritikov nanj in njegovo politiko se je trudilo dokazati predvsem to, da je bil Truman prepopustljiv do sovjetov in da je kriv, da je ameriška politika danes zapletena v take težave zlasti v Pacifiku. Sedaj pa objavlja Truman prepis pisma, ki ga je še januarja 1946 pisal tedanjemu državnemu tajniku Jamesu Byrnesu, ko se je takrat vrnil s konference štirih v Moskvi. Tako je Truman Byrnesa oštel takole: "Vi niste vpoštevali dejstva, da niste Vi, ampak predsednik Združenih držav tisti, ki vodi ameriško zunanjo politiko. Naveličal sem se že božati sovjete. Ako s sovjeti ne bomo postopali z železno roko in odločnimi besedami, tedaj drvimo naravnost v novo vojno. Rusi razumejo samo eno in to: koliko divizij imate?" Ko meni, da je treba preprečiti vojno, pa v dneh berlinske blokade v l. 1948 piše v svojem dnevniku: "Imam strašno občutje, da smo zelo blizu vojne." Prav tako pravi, da se ni mogoče izogniti vojni, ki piše

vi ne ponoči, se trudi, da bi brezdomni družini čim prej dala dom, ki bo nadomestil izgubljenega, dom, ki bo čuval svetinje, katere nam je sovrag hotel onečastiti in zaradi česar smo pretrgali vsak stik z njim.

Ko bomo praznovali materinski dan, bomo imeli vsak svojo mamico v mislih. Na tisoče sinovskih src bo zatrepotalo ob misli na mater in tisoč odgovorov se bo glasilo enako na nemo materino vprašanje: Da mati, tak sem, kakor si me Ti učila in tak bom ostal.

v decembru 1950: "Pet in pol let sem se trudil za ohranitev miru, pa vidim sedaj, da smo zelo blizu tretje svetovne vojne." Te besede je napisal 9. decembra 1950, ko so se na Koreji ameriške čete držale samo še na oporišču pri Pusanu. — Pač pa odklanja Truman odločno načrt o preventivni vojni proti sovjetom in pravi: "Preventivna vojna proti sovjetom je pač najstrašnejša oblika, kako se hoče reševati sodobna mednarodna kriza. Vojna bi namreč vrgla našo civilizacijo za tisoč let nazaj!"

Glavni namen knjige bi bil pač ta, da se Truman pred volitvami otrese očitka senatorja Tafta in njegovih pristašev, da je bil prepopustljiv do sovjetov, da ni vodil proti njim dovolj odločne politike in da je s tem dejansko spravil Združene države v Pacifiku v konflikt, iz katerega se sedaj na Koreji s tako težavo rešuje. Z nastopom proti Byrnesu l. 1946 pa je Truman že nakazal, da je nesmiselno sovjetom popuščati; toda, izogibal se je vsemu, kar bi izzvalo tretjo vojno, dasi hkrati dvakrat priznava, da je mednarodna kriza dozorela tako daleč, da je bil svet na robu nove vojne. In te vojne tudi predsednik Združenih držav ne bi mogel več preprečiti vkljub vsem svojim naporom.

NOVO ACHESONOVO SVARILO

Ko se tako v Združenih državah razvija volilna borba in znamenju vprašanja, ali bo mogoče preprečiti novo vojno in kdo bo tisti predsednik, ki bo to nalogo zmoget, pa se v Moskvi pripravljajo svetovna gospodarska konferenca, ki je bila že dvakrat odložena, ker nanjo sovjeti niso mogli dobiti dovolj gostov iz zahodnih držav. V Združenih državah je še vedno samo neki uvoznik bombaža iz Filadelfije tisti, ki je pristal na to, da bo šel na konferenco v Moskvo. Pa tudi ta izjavlja, da je že nad 20 let skoraj edini, ki prodaja sovjetski bombaž, zato bo šel v Moskvo, kjer pa ne bo govoril o politiki. Ko bo pa opazil, da bodo skušali drugi delegati govoriti o politiki sovjetske vlade, tedaj bo pa konferenco zapustil. — Sovjeti so imeli nekaj več uspeha v Angliji, Franciji in na Japonskem; francoski in angleški delegati so dobili polne liste, japonska vlada pa je svojim državljanom potne liste za Moskvo odvzela.

Ameriški državni tajnik Acheson pa je v posebni izjavi smatral za potrebno, da opozori na neresnost te konference v Moskvi. Vabila za konferenco pravijo, da bodo skušali na njej pospešiti trgovske zveze med vzhodom in zahodom. Toda ko so sovjeti določili konferenco za dnevni red, pa so svojim satelitom v srednji Evropi razposlali okrožnico, ki je po posebni poti prišla v roke ameriški vladi. V tej okrožnici pozivajo sovjetke satelite, da ne smejo niti trgovati z Združenimi državami. Ves svoj izvoz morajo urediti tako, da mora biti vsa roba najprej na razpolago sovjetom; tudi kupovati morajo sateliti predvsem v Rusiji. Ako pa je kaj presežka tedaj se ne sme roba izvažati na zahod drugače, kakor skozi sovjetska pristanišča v Baltiku in na sovjetskih parnikih.

ZNAKI NEZAUPANJA TITU?

Dopisnik "New York Timesa" v Parizu Sulzberger je poseben strokovnjak za razmere v titovski Jugoslaviji. On je bil tisti, ki je v ameriških listih obja-

El Presidente gral Perón expuso el Plan Económico a Delegadas censistas

La Señora Eva Perón sobre la misión de las mujeres Argentinas

El primer magistrado expuso el lunes pasado en un acto realizado en la quinta presidencial de Olivos, ante un extraordinario número de delegadas censistas y subcensistas del Partido Peronista Femenino, reunidas por invitación de su presidenta, la señora Eva Perón, los alcances del plan económico para el presente año. En esta oportunidad el jefe del Estado explicó las características del referido plan puntualizando la importancia que tendrá en la ejecución del mismo la colaboración de la mujer para su mejor éxito.

Los conceptos del mandatario fueron escuchados con toda atención por los concurrentes, que en distintos pasajes de su disertación lo interrumpieron para aplaudir largamente. Al final de su discurso el general Perón fué objeto de una prolongada ovación.

Asimismo la señora Eva Perón, que acompañó al presidente durante la asamblea, se dirigió a las delegadas censistas y subcensistas, destacando la misión que dentro del plan económico 1952 le está deparada a las mujeres argentinas. Hizo notar la esposa del primer magistrado que con objeto de lograr una amplia y eficaz colaboración ya había impartido las instrucciones precisas a todas las afiliadas de la agrupación.

La palabra de la señora Eva Perón mereció también elocuentes manifestaciones de adhesión por parte de las delegadas presentes.

Predsednik gral Peron govori o gospodarskem načrtu predstavnicam ženske Peronistične stranke

Gospa Eva Peron o poslanstvu argentinskih žena

V letni prodsedniški palači v Olivosu so se v ponedeljek zbrale na povabilo predsednice ženske Peronistične stranke gospe Eve Peron predstavnice te stranke iz vseh argetinskih provinc.

Ko je prišel na ta sestanek predsednik GRAL PERON s svojo gospo soprogo so oba številne predstavnice ženske Peronistične stranke navdušeno pozdravile. Predsednik gral Peron je takoj povzel besedo ter je imel daljši govor o letošnjem gospodarskem načrtu, ki ga je sporočil javnosti 18. februarja. Omenjal je važnost izvedbe tega načrta za narodno gospodarstvo in državo. Pri izvajanju teh gospodarskih načrtov pa odločilno lahko pomaga tudi žena.

Med govorom so predstavnice ženske Peronistične stranke ponovno prekinjale predsednika grala Perona z odobravanjem njegovih tehtnih in temeljnih izjav.

Za gralom Peronom je spregovorila tudi gospa Eva Peron. Govorila je o poslanstvu, ki ga ima pri izvajanju gospodarskega načrta argentinska žena v vseh področjih domačega in javnega udejstvovanja, v katerega posega. Dejala je tudi, da je taka navodila razposlala že tudi vsem strankinim organizacijam po republikli.

Tudi izvajanja gospe Eve Peron so vse strankine predstavnice vzele z velikim odobravanjem na znanje.

vil svoj čas največ člankov iz Beograda. Njemu se je tedaj tudi posrečilo priti do nadškofa drja Štepinca v Lepoglavi in nato objaviti razgovor z njim.

Te dni je poslal Sulzberger svojemu listu poročilo, v katerem pravi, da se bodo zahodni zavezniki obrnili na Tita s posebnimi pogoji. Sicer bi to ne pomenilo, da se zavezniki odmikajo od svojega stališča, da se ne vmešavajo v notranje zadeve posameznih držav, vendar je prišel čas, da predlože zavezniki Titu pogoje, ki jih naj vpošteva, ako hoče še naprej prejemati njihovo pomoč.

Tako mislijo zavezniki naročiti svojim zastopnikom v Beogradu, da naj dosežejo, da bi se jugoslovanska zunanja in vojaška politika zblížala s politiko Grčije in Turčije. Grčija in Turčija sta že članici Atlantske obrambne zveze; Titova vojska prejema isto orožje kakor ostali zaveznici na Balkanu. Smisel vojaške podpore Titu terja vzpreditev Jugoslavije z Grčijo in Turčijo... Toda to še ni vse: Tito prejema tudi obsežno gospodarsko pomoč. Ta se pa v Jugoslaviji troši tako, da to ni ravno v preveliko korist jugoslovanskemu gospodarstvu. Ako bo Tito hotel dobiti naprej gospodarsko pomoč iz Združenih držav in ostalega evropskega zahoda, tedaj bo moral preurediti domače gospodarstvo in ga zblížati z zahodnimi principi gospodarjenja. Ameriška gospodarska misija v Beogradu se je leto dni borila proti temu, da bi zavezniki sporočili v Beograd pogoje v tej smeri, toda pred kratkim je ta komisija na to pristala.

Istčasno pa je ameriška agencija International News Service objavila novice, da je v Trst pribežal titovski generalštabni polkovnik Ječalič (?), ki je pri zaslišanju povdarjal, da je spor med Titom in Moskvo največja laž in farsa v zgodovini. Dodal je, da se zveza med Titom in Moskvo tajno ohranja naprej in

da se vrše vsake tri mesece posebni sestanki na meji med Romunijo in Jugoslavijo med Stalinovimi in Titovimi agenti. Tak sestanek je bil spet koncem decembra 1951.

Volitve v USA bodo v znaku, kako se zavarovati pred lažmi in zahrbtnostjo sovjetov in kako se ubraniti pred njimi v tistem trenutku, ko se bodo odločili za oborožen napad proti zahodu. Še vedno tlee nezaupanje proti Titu pa potrjuje prepričanje, da ni verjeti nikomur, ki trdi zase, da je komunist, pa je hkrati skregan s Stalinom.

Prevzvišeni g. dr. Rožman srečno prispel domov

Iz Clevelanda nam sporočajo, da je Prevzvišeni g. DR. ROŽMAN s polurno zamudo z letalom srečno prispel v torek, 12. marca v New York, kjer ga je pričakoval č. g. JULIJ SLAPŠAK. Dve uri nato, t. j. ob desetih zvečer istega dne, je bil že doma v Clevelandu. V sredo je imel Prevzvišeni god. Prišli so mu voščiti Msgr. Pomikvar, Msgr. Škerbec, Rev. Godina, in drugi.

Materinska proslava

V nedeljo 23. marca 1952 bo v Salezijanski dvorani na Belgrano materinska proslava. Spored: Ob 17.30 uri v kapeli litanije za naše matere, nato pa v dvorani akademija, ki jo priredita SDO in SFZ. Udeležimo se te proslave, da počastimo slovensko mater, ki je kazala narodu pravo pot skozi viharje in mu darovala vodnike in klicarje.

Naročajte in širite Svobodno Slovenijo

IZ TEDNA V TEDEN

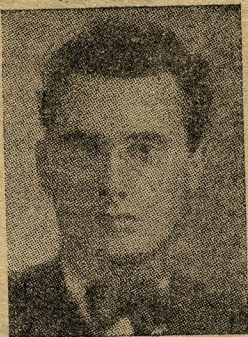
USA: Truman je pred 3300 študirajočimi časniki v New Yorku izjavil, da "ZSSR predstavlja danes največjo nevarnost za svobodni svet. Nismo mi, pač pa oni, ki hočejo zavojevati ves svet in ga podvreči najhujšemu suženjstvu". — USA je predložila ZN nov razorožitveni program, po katerem naj bi vse države dopustile popis orožja, omejile število vojaštva, določile mejo lastni oborožitvi, sklenile skupno kontrolo nad vojno industrijo in določile rok za izvedbo programa. — Ameriško obrambno ministrstvo je objavilo, da je Boeing Aeroplane Company pričela z izdelovanjem veletrdnjav na atomski pogon. — Acheson je objavil da je USA že pripravljena za pogajanja s Španijo za odstop njenih pomorskih in letalskih oporišč ameriškim oboroženim silam. Ameriška vlada je tudi že imenovala štiričlansko komisijo, ki bo odletela na pogajanja v Madrid. — Železničarska stavka v New Yorku se je končala po razsodbi federalnega sodišča, ki je ukazalo železničarjem vrniti na delo ter jim v nasprotnem slučaju zagrozilo z odpustom iz službe. — Ameriška tajna služba je odkrila številne tajne radijske postaje na zahodni polobli, ki jih vodijo tuje obveščevalne organizacije. Tako zadijske postaje so odkrili tudi na eni od znanih ameriških ladij, katere ime pa niso objavili. Vlada proučuje kora ke, ki naj bi jih podvela zaradi možnosti, da te radijske postaje vodi Moskva. — Zveza združenih avtomobilskih delavcev v Detroitu, ki šteje nad 180.000 članov, predstavlja po izjavi bivšega komunista Lee-a, sedanega člana glavnega odbora organizacije, najmočnejšo komunistično postojanko v USA, ker je 75.000 njenih članov včlanjenih in KP. Številne važne položaje v organizaciji so zasedli partiji, ki tako obvladajo največjo avtomobilsko industrijo v USA in na svetu. Znano je, da avtomobilske tovarne v Detroitu v vojnem času spremenijo v tovarne za tanke in druga vojaška vozila. — V predhodnih volitvah za bodočo predsedniške kandidate v pokrajini New Hampshire je za republikance zmagal Eisenhower, za demokrate pa senator Kefauver. Izid volitev je bil naslednji: Eisenhower 46.497 glasov, Taft 35.820, Stassen 6.549 (republikanci), Kefauver 23.147, Truman 16.298 (demokrati). Na podlagi teh rezultatov nekateri napovedujejo tudi podoben izid volitev obeh predsedniških kandidatov, v juliju v Chicagu. — Ameriški obrambni minister Lowet je objavil, da ima ameriška vlada dokumente, po katerih je razvidno, da je ZSSR že pred pričetkom korejske vojne l. 1950 pošiljala severni Koreji vse vrste orožja ter jo pripravljala za napad na jug. Dokumente je ameriška vojska zaplenila ob nenadnem izkrcanju v Inchonu meseca septembra 1950. Iz dokumentov je tudi ugotovljeno, da vse orožje za Korejo pošilja ZSSR skozi Vladivostok in da direktno podpira tudi vsa komunistična vojaška gibanja v Indokini, Burmi, Kašmirju ter neredi v Egiptu in v Tunisu.

KUBA: Uporniški general Batista, ki je z državnim udarom prevzel vladu, še vedno ne more uvesti reda in miru. Njegov podpredsednik Pujol je že odstopil in odletel v USA. V Havani je prišlo do manjših prask med vojsko in demonstranti.

BRAZILIJA: Brazilija in USA sta podpisali medsebojni vojaški pakt, po katerem si bosta medsebojno pomagali v slučaju napada. Komunisti so pogodbo napadli z razširjanjem vesti, da bo brazilska vlada sedaj morala poslati na Korejo svojo vojsko. Brazilski zunanji in vojni minister sta te govorice odločno zanikala. Na podlagi pogodbe bo Brazilija dobila v prvih mesecih nad 20 milijonov dolarjev kot prvo pomoč za izboljšanje oborožitve svoje armade. V USA izjavljajo, da Brazilija predstavlja trenutno najmočnejšega amer. zaveznika v južni Ameriki. Brazilski zunanji minister je tudi povabil Achesona na obisk v Rio de Janeiro.

ANGLIJA: Prva britanska atomska bomba, ki bo eksplodirala letos v Avstraliji, bo stala od 40 do 60 milijonov funtov šterlingov. Neslednje bodo stale samo od 5 do 10 milijonov funtov vsaka, je izjavil Ian Mikardo, član angleške laburistične stranke. — Vodja levega krike angleške laburistične stranke Bevan je ostro napadel USA, ko je dejal, da "USA dela s svojo gospodarsko in vojaško politiko svetu večjo škodo, kakor pa bi jo kakor koli mogel napraviti Stalin." Bevan trdi, da "Evropa dela veliko napako, ko dopušča, da Amerikanci prevzamejo intelektualno in moralno vodstvo sveta. Ne verjamem, da bi ameriški na-

OB DESETLETNICI SMRTI AKADEMIKOV FRANCA ŽUPCA IN JAROSLAVA KIKLJA

Franc Župca

Deset let je minulo, ko so po ljubljanskih ulicah odjeknili smrtonosni streli proti dvema zavednima in odličnima katoliškima akademikoma. 16. marca 1942 je položil svoje mlado življenje na oltar katolicizma akademik Franc Župca, dva dni pozneje, 18. marca pa Jaroslav Kikelj.

Slovenski protikomunisti, ki so bili priče divjanja komunistične partije na slovenskih tleh, se niso začudili ob novi strahotni izgubi dveh idealnih mladeničev, saj drugačnega stopka KPS po svoji že krvavi tradiciji ni mogla podvreči proti organiziranju slovenske protikomunistične akademske mladine. Toda s tem zločinskim umorom ni mogla prestrašiti slovenskih protikomunističnih akademskih vrst, da se ne bi organizirale v strnjeno fronto proti rdeči duhovni tiraniji, ki je namerala vkleniti v svoje brezbožne in nenarodne idejne okove zavedni slovenski duh, ki je preveval naš inteligenčni naraščaj. Življenjska žrtev Župca in Kikelja je pritisnila pečat narodne in verske zavednosti slovenskim protikomunističnim aka-

Jaroslav Kikelj

demikom in tlakovala s krvavimi kapljami pot k dosegu idealov, ki so bili vedno sveti slovenskemu narodu. Slava slovenskima protikomunističnima katoliškima akademikoma Frančku Župcu in Jaroslavu Kiklju!

ŠVICARSKI ČASNIKAR POSTAVLJA NA LAZ TITA IN VSO NJEGOVO KOMUNISTIČNO PROPAGANDO

Ugledni švicarski dnevnik "Neue Zuercher Zeitung" je dne 8. marca t. l. objavil pregledno in objektivno poročilo o načrtu in hudem verskem preganjanju v Jugoslaviji, ki ga je prejel od svojega dopisnika v Beogradu z dne 6. marca t. l.

V poročilu dopisnik omenjenega lista v uvodu omenja, da Titovi komunisti načrtno preganjajo vse vere v Jugoslaviji, nato pa obširno poroča o zverinskem napadu na škofa Vovka, v katerem je Titova protiverska gonja dosegla svoj višek. Najprej navaja uradna poročila Titove propagande, zatem pa svojemu listu in preko njega vsemu svobodnemu svetu prikazuje resnično stanje.

Tako med drugim navaja, da se je po prvih uradnih poročilih napad na škofa Vovka pričel na novomeški postaji takoj potem, ko ga je bajte prepoznala neka ženska, ki je med vojno izgubila dva otroka. Dopisnik pribija takoj, da je to poročilo netočno. Škofa so najprej napadli tedaj, ko je hotel zapustiti postajno poslopje.

Tam je bila zbrana druhal 50-60 ljudi, ki je očitno nanj čakala. Vsi ti so ga napadli in začeli pretepati. Vanj so metali tudi kose leda in kepe umazanega snega. Ko so mu zagotovili, da ga v vlak ne bodo več mučili, se je škof Vovk s svojima spremljevalcema podal proti vlakcu. Med potjo ga je druhal stalno suvala in pretepala. Del druhal je s škofom vstopil tudi v vlak, kjer so podivjanci škofa Vovka potisnili v kot in ga mučili ter zasramovali dalje. Tu so ga najprej polili s črnolom, nato pa z bencinom in ga zažgali. Škof je bil v hipu živa baklja.

Uradno poročilo je dalje navajalo, da je škofa tedaj rešil žel. policijski stražnik. Švicarski časnikar izjavlja, da je resnica gotovo ta, da policijski stražnik ni nič ukrenil za škofovo varnost. Škof Vovk je k sreči nosil usnjene rokavice in

je sam odvrnil gorečo suknjo na klop v vagonu, ogenj na celolodnem ovratniku je pa prav tako sam zadušil z ovratno ruto, potem ko mu je plamen povzročil hude opekline na vratu in spodnji čeljusti. V tem trenutku — tako navaja dalje poročevalec "Neue Zuercher Zeitung" se je pojavil železniški sprevodnik in je izjavljal, da bo državna železniška uprava zahtevala povrnitev škode, povzročene v vagonu. Zato so gorečo suknjo iz vagona vrgli skozi okno v sneg. Ves ta čas je druhal škofu grozila in ga zasmehovala. V vagon sta tedaj vstopila dva policista, ki prav tako nista nastopila proti divjakom. Končno sta prišla dva uslužbenca UDBE (komunistične tajne policije). Ta dva sta škofa pregovorila, naj odide z njima v postajno čakalnico, kjer da ga bodo zaščitili. Škof je to storil, za njim je pa stalno pritiskala druhal in se znašala nad njim. V čakalnici je druhal škofa Vovka in enega njegovih spremljevalcev prisilila, da sta morala stopiti na klop in tam stati, druhal ju je pa ves čas sramotila, zmerjala in grozila. Šele tedaj, to je eno uro po prihodu škofovcem, se pojavila ženska, ki naj bi bila spričlica vse izgrede. Žensče se je drlo, da ji je škof Vovk med vojno "požrl" dva otroka. Drugi so mu očitali, da je bil kolaboracionist in da ima na vesti še druge zločine. Dopisnik tu ugotavlja, da je bil škof Vovk med vojno kanonik v Ljubljani in da je imel nalogo predvsem skrbeti za pregnane kat. duhovnike, Ljubljane pa da med vojno sploh ni zapustil.

Švicarski časnikar zatem poroča, da je zdravnik, ki je bil na postaji, izjavil, da je škofove poškodbe mogoče zdraviti samo v bolnišnici. Ko se je nato pojavil ambulantan avtomobil in je škof Vovk vstopil vanj, je komunistična sodrga preprečila odhod vozila. Oba uslužbenca UDBE sta sedela s škofom Vovkom

v avtomobilu, namesto, da bi bila nastopila proti napadalcem. Zato se je škof znova podal na vlak, potem, ko sta mu oba uslužbenca UDBE zatrjevala, da ga množica tam ne bo več nadlegovala. V vagonu se je znova pojavil zdravnik in je škofu Vovku obvezal rane, čeprav je komunistična druhal to skušala preprečiti. Na nasvet policistov se je nato škof Vovk podal iz vagona tretjega razreda v vagon drugega razreda, na kar je žel. sprevodnik pristal, potem, ko je škof plačal razliko. Titovi komunisti so pa med tem ves čas tulili, da škof Vovk nima ničesar iskati v vagonu drugega razreda in da naj potuje v svinjskem vagonu ali pa na stranišču. Komunistični razgražaji so juganjali svoje orgije nad škofom Vovkom vse do odhoda vlaka. Nazadnje so mu še grozili, naj se nikar ne drzne več priti v "partizansko" Novo mesto.

V Ljubljani se je moral škof Vovk zaradi hudih poškodb zateči v bolnišnico. Na poročila Titove radijske postaje in njegovega časopisja, češ, da je škof Vovk pri napadu dobil le neznatne poškodbe, dopisnik "Neue Zuercher Zeitung" odgovarja, da to ni res, in sporoča, da je moral škof Vovk ležati v bolnišnici 25 dni in se mora zdraviti še sedaj, ker se silno počasi ustvarja nova koža na njegovem vratu. Razen tega se je radi teh težkih poškodb smrtnonevarno poslabšalo njegovo zdravje radi sladkorne bolezni. Dopisnik švicarskega lista tudi pobija govorice, ki so bile razširjene po Ljubljani, "da je maršal Tito odredil, da morajo škofa prepeljati v sanatorij Emona" in zatrjuje, da se škof Vovk ni zdravil v sanatoriju Emona, ker je ta rezerviran samo za visoke režimske dostojanstvenike. Prav tako je ne-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Za zeleno mizo na Koreji

Na Koreji je v nedeljo iznenada prišlo pri pogajanjih v Pan Mun Jonu do nekaterih sklepov, ki so razgovore spet pomaknili z mrtve točke, na katero so zašli pred dobrimi deseti dnevi. Zavezniki so pristali na kitajsko zahtevo, da bodo po premirju uporabljali pet in ne šest pristanišč kot izkrcevalne točke za nadzorovanje premirja in da ne bodo zahtevali poročil o koncentracijah čet v zaledju. Komunisti pa so s svoje strani pristali na zavezniško zahtevo, da ne bo treba dajati poročil o tajnem orožju, ki bi ga morda imeli zavezniki na korejskem bojišču, prav tako pa tudi na zahtevo, da v pogodbo o premirju ne bodo vnesli člena, po katerem bi bilo zaveznikom prepovedana blokada kitajske obale.

V ponedeljek pa so pogajanja ponovno zastala, ko so zavezniki zahtevali vstavitev člena, po katerem bodo razširjene pristaniške cone za nadzorovanje premirja na gotov okolišč, česar komunisti ne dopuščajo.

Komunisti so že tretji dan zaporedoma protestirali proti "pokolju kitajskih ujetnikov v ujetniškem taborišču na otoku Koye", kjer so kom. ujetniki izvedli upor. Zavezniki zavračajo proteste. Prav tako ponovno zavračajo kom. obtožbe o odmetavanju bomb z okuženim mršesom na Kitajskem in Mandžuriji, kjer po poročilih divje razsaja kolera. Menda je težko zbolel tudi Maoecung.

Na bojišču še vedno traja precejšen mir, zlasti ker ga je zamedel nov visok

ARGENTINA

Vlada je v zvezi z ureditvijo vprašanja cen živilom in ostalim življenjskim potrebščinam in plač delavstva ter uradništva prejšnjo soboto izdala prvo odredbo, s katero je določila nove cene večini predmetov za vsakdanje življenje. Cene nekaterim vrstam živil so nekoliko višje od dosedanjih, druge so pa ostale v veljavi, take, kakršne so bile dosedaj. Te cene so sedaj ustajene in jih nihče ne sme spreminjati. Istočasno so v soboto zvišali tudi prevozne tarife na železnicah. Zvišanje znaša 30—40%. Prihodnje dni bo vlada izdala odredbe, s katerimi bo določila nove cene tudi za ostalo blago. Organi urada za kontroliranje cen skrbno pazijo, da se vsi prodajalci živil in ostalega blaga držijo novih cen. Za prestopke te odredbe so določene ostre kazni in oblasti vsakega prestopnika takoj zapro.

V Buenos Airesu in predvsem v istomenski provinci ter še v nekaterih drugih provincah je prav do zadnjih dni pritiskala silna vročina. Temperatura se je stalno gibala okoli 30° in navzgor ter je dosegla pred dobrim tednom višek s 37,9°. Vročina je bila tolikšna, da se niti noči niso dosti ohladile. Pred dnevi je pa pričelo deževati in se je ozračje že precej shladilo, znak, da je jesen pred vratmi. Suša, ki je bila v provinci Bs. Aires in še po nekaterih drugih provincah, je povzročila veliko škodo. Po drugih provincah, kot n. pr. v San Luisu, kjer lani 9 mesecev niso imeli niti kaplje dežja, je pa letos deževalo, kakor že dolgo let ne. Ponekod so imeli tudi hude nalive.

V Buenos Airesu je bilo radi hude vročine zadnje dni tolikšno povpraševanje po pivu, in drugih hladnih pijačah, da pivovarne niso mogle svojim strankam postreči s pijačami v tolikšni količini, kakor je bilo povpraševanje. Da bi oblasti točno ugotovile proizvodnjo teh obratov v zadnjem času, so imenovali nadzornike, ki bodo pregledali vse te obrate, kemični laboratoriji bodo pa preizkale pijače, ki so bile v tem času pripravljane. Kako velika je bila poraba hladnih pijač v dnevih vročine samo v Buenos Airesu, priča dejstvo, da je tovarna za izdelovanje hladilne pijače Coca Cola letos dnevno pripravljala 250.000 steklenic te pijače več, kakor pa druga leta in še je ni bilo zadosti.

Predsednik gral Peron je te dni sprejel predstavnike tuk. židovske organizacije, ki so mu zagotovili vso podporo za izvedbo letošnjega gospodarskega načrta.

Nacionalna žandarmerija je doselej spadala pod vojno ministrstvo. Z vladno odredbo je sedaj prišla v sestav notranjega ministrstva.

Skupina francoskih alpinistov, ki se že dalj časa mudi v Argentini in se je proslavila v alpinističnem svetu z vzponom na vrh gore Fitz Roy v Patagoniji, je v zadnjih dneh napravila turo na vrh Aconcagua.

Albert F. Nufer, šef odseka za latinsko - ameriške države v am. zunanjem ministrstvu, bo novi ameriški veleposlanik v Argentini. Tako poročajo iz Washingtona, kjer je am. zun. ministrstvo predsedniku Trumanu že predložilo v podpis njegovo imenovanje.

V Mendezi računajo, da bo letošnji pridelek oljaric dosegel 18 milijonov kg.

Na sestanku Glavnega odbora Glavne delavske zveze je bil Jose Espejo znova izvoljen za glavnega tajnika CGT. Vse udeležence kongresa je sprejel tudi predsednik gral Peron ter jim je govoril o vseh sed. aktualnih vprašanjih. CGT je predsednika zagotovila, da bo z vsemi močmi podpirala izvedbo let. gospodarskega načrta in bo predvsem storila vse, da se bo proizvodnja vsega blaga še povečala.

Jesenski odnosno zimski uradni čas je začel od ponedeljka veljati v vseh argentinskih državnih uradih. Uradne ure so od enajste dopoldne do šeste ure zvečer. Ta uradni čas bo veljal do 15. novembra.

sneg. Živahno se udeležuje samo ameriško in komunistično letalstvo. Amerikanci so izgubili v preteklem tednu nad 20 letal, komunisti pa ok. 27. oboji večinoma lovce. Veletrdnjave so, kakor običajno, bombardirale važna železniška križišča in skladišča municije in hrane v kom. zaledju.

Novice iz Slovenije

Po podatkih ljudskega štetja 1948 je bilo tedaj v Jugoslaviji 6.387.285 poročenih ljudi. Zanimivo pa je in gotovo znak sedanjih razmer pod komunisti, da je bilo med njimi 358 zakoncev starih izpod 14 let. Tudi med vdovci so bili tri moški in 10 žensk izpod 14 let, v teh otroških zakonih izpod 14 let starosti je bil 1. 1948 ločen en moški in tri ženske. Največ razporok je bilo v Srbiji in sicer 35.490. Poročilo razporok za Hrvaško in Slovenijo številčno ne navaja ter samo pravi, da jih je bilo v Hrvaški manj, še manj pa v Sloveniji.

Centralna ljudska univerza je v Ljubljani ustanovila delavsko gimnazijo. Prvi razred te gimnazije so letos odprli v Mostah, Šiški in na Viču.

"Ljubljanski brivci in higiena". Pod tem naslovom se nek ljb. medicincec v ljb. režimskem listu nad nesnago po ljubljanski brivci sploh ne razkužujejo

"Vsak moški lahko opazi, da mnogi ljubljanski brivci sploh ne razkužujejo britev pred uporabo, s veda še manj ostali pribor, ki je za hričje potreben. To

TITOV GENERALŠTABNI POLKOVNIK FRANC JAKLIČ POBEGNIL V SVOBODNI SVET

Nemško in italijansko časopisje v Evropi v zadnjem času veliko piše o Slovencu Francu Jakliču, polkovniku Titovega glavnega štaba, ki je pred nekaj časa pobegnil iz Jugoslavije v svobodni svet in se javil ameriškim vojaškim oblastem. Amerikanci so polkovnika Franca Jakliča takoj odpeljali v Heidelberg v Nemčiji, kjer je vrhovno poveljstvo ameriške vojske v Nemčiji.

V zvezi s pobegom polkovnika Franca Jakliča je nemška revija "Der Spiegel" nedavno objavila senzacionalno poročilo, da je pobegli generalštabni Titov polkovnik Jaklič prinesel s seboj mikrografije raznih važnih Titovih vojaških dokumentov in še veliko drugih dokazov, iz katerih je razvidno, da je spor Tito-Stalin samo rafinirana komunistična igra.

"Der Spiegel" navaja, da so vsekakor točna sledeča dejstva:

1. O identiteti polkovnika ni dvoma;
2. Da je bil Jaklič vodilni častnik protivohunškega urada v Titovem generalnem štabu in
3. Zahodnim vojaškim atašejem v Beogradu je bilo znano, da je bil Jaklič desna roka šefa kontrašpionaže grala Dapčevića.

V zvezi s tem prebegom je važno dejstvo, da so dosedaj vsi prebežniki iz Jugoslavije v svobodni svet, izjavljali, da spor med Titom in Stalinom ni resen, vendar s takimi dokazi, kakor je ba. je sedaj to storil Jaklič, tega nihče ni mogel potrditi.

Polkovnik Jaklič je po poročilih iz Evrope prinesel s seboj še druge važne dokumente, o katerih pa časopisje ne poroča.

je tudi glavni vzrok, da kulturni človek tako težko stopi k brivcu, saj je vedno v skrbeh, da ni morda nalezel neprijetnega izpuščaja ali celo še kaj hujšega."

V zvezi z novo pariteto dinarja je zvezna vlada v Beogradu šestkratno zvišala konzularne takse.

Fin. min. v Beogradu je izdal odredbo o oprostitvi vseh taks na darilne pakete, ki jih pošilja organizacija Care.

Zastavne pravice za stare terjatve bodo brisali. O tej uredbi ljb. vlade je ljb. tisk objavil naslednje podatke:

"Na predlog ministra za pravosodje je vlada LRS izdala uredbu o izbrisu zastavnih pravic za stare terjatve. Da se spravi stanje zemljiških knjig v sklad z dejanskim stanjem in se razbremeni sodišča nepotrebne dela v zvezi z zastavnimi pravicami, ki dejansko ne obstajajo več, se bodo po uradni dolžnosti izbrisale v zemljiških knjigah na ozemlju Slovenije zastavne pravice za vse terjatve, za katere je bila ta pravica vknjižena do 31. decembra 1920. Po uradni dolžnosti se izbrišejo tudi zastavne pravice za tiste terjatve, za katere je bila ta pravica vknjižena od 1. januarja 1921 do 8. maja 1945, če današnji znesek zemljiškopravne zavarovane terjatve (brez upoštevanja postranskih obveznosti), obračunan po veljavnih predpisih, ne presega vrednosti 1000 din. Ne bodo pa izbrisane tiste terjatve, za katere upniki do 30. junija t. l. sporoče pristojnemu okrajnemu sodišču, da ne privolijo v izbris zastavnih pravic. V

(Nadaljevanje z 2. strani)

točno poročilo — to zopet poudarja dopisnik švicarskega dnevnika, da je jugoslovanska vlada izrekla škofu svojo, je obžalovanje radi novomeškega napada in naglašala, da škof take izjave od vlade ni prejel. Ba je bil pri njem samo državni pravnik in ga je vprašal za odškodninsko zahtevo, nakar je škof Vovk izjavil, da nima nobenih odškodninskih zahtev in je sam tudi plačal vse stroške za zdravljenje v bolnišnici.

Končno beograjski dopisnik "Neue Zuericher Zeitung" ugotavlja, da je divjanje komunistične druhali na novomeški postaji trajalo kot po načrtu od prihoda vlaka ob 8.45 uri zjutraj pa vse do odhoda vlada ob 13.15 uri popoldne, t. j. polne štiri ure.

Tako je predstavnik svobodnega tiska v središču Titove komunistične diktature pred vsa svetovno jaavnostjo postavil na laž vsa poročila, ki jih je Titova propaganda spuščala v svet v zvezi z brutalnim napadom na škofa Vovka in potrdil, da Titov komunizem načrtno preganja ne samo katoliško, ampak tudi vse ostale vere. Prav tako, kot to povsod delajo pravi komunisti. In Tito s svojimi sodelavci ne opusti nobene prilike, da ne bi poudaril, da je boljši komunist, kakor pa Stalin, kateremu očita, da se je izneveril Leninovim naukom.

tem primeru morajo navesti številko zemljiškopravne vlozka, pri katerem je terjatve zavarovana, katastrsko obično, ime dolžnika (zemljiškopravnega lasnika) in znesek terjatve. Zemljiškopravna sodišča bodo začela izvajati izbris zastavnih pravic s 1. julijem t. l. delo pa se mora opraviti do 30. marca prihodnjega leta."

Dr. Joža Vilfan, dosed. Titov poslanik v Indiji, je imenovan za poslanika v Birmi.

Arhitekta Jožeta Plečnika je ob njegovi 80. letnici rojstva imenovala za častnega doktorja tudi Tehniška visoka šola na Dunaju.

Pod Skalco ob Nevljici v Kamniku so delavci kopali temelje za postavitev čistilnih naprav. Pri delu so izkopali ogromno mamutovo glavo. Shranili je bodo v kamniškem muzeju.

Ing. Dušan Sernee, biv. ban in minister in po milosti komunistov tudi nekaj časa kraljevi namestnik, je 15. februarja umrl v Ljubljani. Na državne stroške so ga v nedeljo, 17. februarja pokopali pri Sv. Križu v Ljubljani. "Kot enega redkih starih meščanskih politikov, ki so v osvobodilni borbi slovenskega naroda sodelovali od začetka in ji ostali ves čas zvesti" mu je "Slov. poročevalec v Ljubljani ob smrti posvetil točno 45 vrstic. V njih navaja, da je pok. leta 1945 odšel iz Ljubljane na bazo 20 v Kočevski Rog, kjer je sodeloval pri Izvršnem odboru OF. Jeseni leta 1944 je od tu odšel v Črnomelj, odkoder se je z letalom odpeljal na Vis, z Visa pa v Beograd. V AVNOJU je opravil finančne posle. Ob imenovanju jugoslovanske vlade 7. marca 1945 v Beogradu je bil imenovan za kraljevega namestnika in je na tem mestu ostal vse do odstopitve kralja in proglasitve republike. Na to je živel v pokoju, ker je delo za komuniste opravil in ga niso več rabili.

V Dragi pri Begunjah so nedavno ustrelili 110 kg težkega divjega prašiča.

V Ljubljani je 28. januarja t. l. v

68. letu starosti umrla znana slovenska gledališka igralka Polonca Juvanova. Pokojnica je 50 let svojega življenjskega dela posvetila slovenskemu gledališču. Pokojna Polonca Juvanova je bila rojena 6. februarja 1884 v Mengšu pri Kamniku. Ljudsko in meščansko šolo je obiskovala pri urušinkah v Ljubljani, dramatično šolo od 1900-1902 pri Inemanu, od leta 1918 se je pa učila pri Nučiču. Članica ljubljanskega gledališča je postala 2. nov. 1900. Najbolj znana je njena kreacija vloge Majde v "Divjem lovcu" in v ostalih ljudskih igrah ter kot županja v Cankarjevem "Pohujanju".

Umrli so. V Ljubljani: Ivan Kumše, se smrtno ponesrečil v Litostroju. Antonija Tavčar, Franc Radej, uslužb. nadzorništa proge Ljubljana - Rakovnik. Srečko Centa, radio telegrafist, Eli Dragar, Marija Marn, vdova po strojevodji Avgustu Marnu, Maks Zupančič, referent biv. Pok. zavoda v p., Minka Pogorevcnik, Alojzij Burkelje, žel. uradnik v p., Franc Hribar, Jože Medved, upokojenec iz Trnovega, Marija Kopal, roj. Pretnar, Ivana Klinec, roj. Snój in Franc Kranjc, član partijske organizacije poverjeništa za notranje zadeve v Kranju, Albina Bardorfer v Mengšu, Viktorija Maček, roj. Jeršinovec na Vrtniki, Franc Gregorevčič, posestnik na Malem vrhu pri Brezicah, ing. Joško Šnajder v Ljutomeru, Danilo Bubnič v Gorici, Lucija Sever, roj. Vrankar v Klečah, Franc Koranter v Medvodah, Marija Kranjčič, bolničarka v bolnišnici za tuberkulozne v Novem Celju, Tanja Klinar v Kranju, Karel Mavrič šolski upravitelj v p. v. Gornji Radgoni, Ignacij Lenart v Gradiških Lazah, Uršula Sicherl v Domžalah, Anica Kavčnik na Viču, Franc Troha v Kranju, Konrad Pečovnik kmet, tehnik v p. v. Šmarju pri Jelšah, Ivan Erjavec, zid. mojster na Ježici, Rudolf Šinkovec, drž. upokojenec na Viču. Marija Orvoč, roj. Golob v Mariboru, Franc Hrastnik v Celju in Borut Škoporec v zdravilišču za tuberkulozne v Topolšiči.

Roditeljski sestanki

Naši roditeljski, bolje rečeno, vzgojni sestanki v tujini — ali so sploh potrebni? Ali niso odveč?

Slovenski izseljenci smo, če ne v drugem, v tem gotovo edini, da si želimo lepo, srečnejšo bodočnost. Naša bodočnost bo pa takšna, kakršni bodo naši ljudje, posebno mladina. Mladina kuje bodočnost narodu; dobra mladina ga rešuje, slaba pogublja.

Gotovo se vsi zavedamo, kako poguben vpliv imajo na našo, posebno doraščajočo mladino slabe kino predstave bari, zabave, poplava slabih listov, knjig in časopisov. Kakšna bo torej naša mladina? Takšna, kakor jo bomo vzgojili. Če bomo poskrbeli za njeno temeljito versko in narodno vzgojo, bo dobra; če ji pa te ne bomo dali, bo prav gotovo slaba.

Če bi naša mladina v novi domovini izgubila vero, poštenje in narodno zavest, bi ne mogli več upati, da se bo kdaj uresničila pesnikova napoved: "Vremena Kranjcem bodo se zjasnila in zvezde milše kot nekaj sijale." Pripraviti bi se morali na počasno umiranje v verskem in narodnem oziru. Tesati bi morali rakve in kopati grobove. Toda, ali nam niso že brezbožniki stesali dovolj mrtvaških rakev in skopali dovolj grobov? Saj je vsa Slovenija posuta z njimi. Ne rakev, ne grobov, mi hočemo življenja — za Cerkev, narod in domovino, življenja tudi zase. Zato moramo rešiti in krščansko vzgojiti mladino v tujini.

Kdo je poklican k temu delu? Gotovo starši, duhovniki, vzgojitelji, naše verske in narodne organizacije, posebno mladinske, Društvo Slovencev. Toda ne samo ti in te, ampak vsa slovenska skupnost, Ti in jaz, vsak Slovenec v Argentini.

Morda ugovarjaš: "Kaj naj vendar jaz počnem na vzgojnih sestankih? Sodelovati ne morem, ker nisem učen, tudi ne po svojem poklicu vzgojitelj, ne oče ne mati..." Če drugega ne moreš, beri vzgojne članke v naših listih, udeležuj se roditeljskih sestankov, poslušaj vzgojna predavanja in budi zanimanje zanje.

Gre za lepšo bodočnost našega naroda, gre za rešitev naše domovine. Zato je dolžnost vsakega poštenega Slovenca v izseljenstvu, da rešuje, gradi in ostračuje, da mlade ljudi vzgaja z lepim vzgledom in besedo. Odstraniti moramo razvaline, ki jih v mladih dušah povzročajo tisti, ki so namesto Boga izbrali za temelj svoje strašne vzgoje: krivico, rop, požig, umor. To bomo dosegli, če bomo vsej naši mladini ki je tu z nami zagotovili vzgojo, zgrajeno na neporušnem temelju katoliške vere in materine besede. Če hočeš pri tem sodelovati, pridi na naš vzgojni sestaneček (30 t. m. v Ramos Mejia).

razvoj in metode komunistične revolucije v Kini. Med in po predavanju so zavrteli več poučnih in zabavnih filmov. Ljudje so bili s prireditvijo zelo zadovoljni in tudi težko preizkušena misijonarja sta se v slovenski družbi dobro počutila.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

KONCERT SOLER-BILJENSKEGA V RADIO MUNDO V BS. AIRES

Zadnji petek zvečer je nastopil v radio El Mundo naš rojak, pianist g. A. Soler - Biljenski. Z radijskim orkestrom je odigral klavirski solo Comile Saint Saensa: Koncert za klavir z orkestrom št. 2. opus No. 22 Zanimivo je da se je ta skladba, ki ima dokaj trdih mest tako za orkester kakor za solista (predvsem 2. in 3. del), izvajala tokrat prvič v Argentini.

Dasi je težko prodreti in se utrditi v tujini, vendar je Soler argentinskemu glasbenemu občinstvu dobro znan. Kakor so prvi nastopi pokazali njegov velik talent in smisel za glasbeno poustvarjanje, pa odkrivajo zadnji koncerti vse bolj popolno in zrelo obliko: v njem se vedno bolj javlja umetnik, ki zna kompoziciji vdihniti življenje, jo po svoje doživeti in ji vtisniti že lastno podobo. In

prav v tem je bila na zadnjem koncertu njegova velika moč. Škoda, da je orkester mestoma izzvenel šibko in prazno.

Rekel mi je, da s koncertom ni bil zadovoljen; to kaže le močno stremljenje k popolnosti in izgraditvi Solerja v pravega umetnika, ki bo ponesel slovensko ime v veliki svet. Tudi radijski napovedovalec ga je tokrat lepo predstavil poslušalcem kot Slovenca. Ket takemu želimo še polno uspehov!

Dr. K.

MISIJONSKI VEČER

NA PRISTAVI V MORONU

Zadnje soboto sta predavala tu mudeča se slovenska misionarja iz Kitajske na Pristavi v Moronu in sicer kar lepo na prostem. Čeprav ni bilo mogoče dosti ljudi obvestiti, se je vendar zbralo 75 poslušalcev. Najprej je govoril g. Pokorn o razvoju katolicizma na Kitajskem, zatem je imel še krajši nagovor v kitajščini in je zapel v tem jeziku Očenaš in Zdravo Marijo. G. Prebil je podal

† Dr. MATIJA MURKO

V Pragi, ki je bila zadnjih 30 let njegov dom, je v izredni starosti 91 let umrl upokojeni univerzitetni profesor slavist dr. Matija Murko.

Izredno nadarjeni Prelek ima za sabo dela, ugleda in uspehov polno življenje. Znal si je odpreti pot v veliki svet in pametno izkoriščati zveze, ki mu jih je ponujalo znanstveno delo.

Spoznavanje slovenstva, prizadevanje za njega napredek — to je bilo pokojnikovo vodilo od dijaških let dalje. Bil je zadnji slavist, ki je skušal obvladovati vse žirno področje slavističnih študij — po zgledu Kopitarja, Miklošiča, Jagića. Ker pa je predmet postal tako velikanski in ker se je Murko toliko ukvarjal z organizacijo znanstvenih ustanov in toliko posegal v časnikarsko in družabno življenje, pa tudi ker ni bil dežabno genialnosti svojih treh naštetih prednikov, se je njegovo plodovito ustvarjanje razbijalo v manjše spise in navadno ni prodiralo na dno globin.

Bil je tudi eden poslednjih ozarjavalec slovenske vzajemnosti, kot mu je malo pred drugo svetovno vojno dejal srbski slavist prof. Belić. Mesto profesorja za jugoslovanske jezike in slovnost na Karlovi univerzi (od 1920 do upokojitve 1931) in predsednika Slovanškega instituta v Pragi (1932 do 1941)

je znal napraviti za središče zblizevanja slovenskih narodov in medsebojnih kulturnih ter družabnih stikov.

O življenju in delu velikega rojaka se moremo danes poučiti iz Spominov, ki jih je sam napisal v češčini, lani pa jih je v slovenskem prevodu izdala Slovenska matica v Ljubljani.

Najbolj vidne sledove je zapustilo Murkovo delo za spoznavanje jugoslovanske narodne pesmi. Od leta 1909 je napravil osem dolgih popotovanj po hrvaških in srbskih pokrajinah, ki so dala neštetele obdobjevanja vredne pripovedne narodne pesmi. S teh potovanj je objavljala poročila, ki so zbudila veliko zanimanje v znanstvenem svetu. Iz predavanja na Sorboni je nastala knjiga "Narodna epska poezija v Jugoslaviji na začetku 20. stoletja." (l. 1929 v francoščini). Z modernimi tehničnimi sredstvi (fonograf n. pr.) mu je uspelo doognati nove stvari (kako pesmi nastajajo in se širijo; navade narodnih pevcev; njihovi instrumenti itd.). Posnel je na plošče pesmi, o katerih so sodili, da so že davno mrtve in prišel do prepričanja, da je narodni pesmi na slovanškem jugu prisojeno še dolgo življenje.

Odboru na nabiranje slovenskih narodnih pesmi, ki naj bi izšlo v velikanskem delu "Narodna pesem v Avstriji",

je bil Murko predsednik. O usodi zbirke (teksti z melodijami) je poročal v Etnologu l. 1921.

Najobsežnejša razprava iz Murkovega zanimanja za folkloro je spis "K zgodovini ljudske hiše pri Jugoslovanih" (v nemščini l. 1906). Za slovenske raziskovalce pa je napravil pravi načrt za organizacijo etnografskega študija, ko je poročal o razstavi te vrste v Pragi l. 1896.

Raziskavanje slovenske književne zgodovine je dalo tri večja dela: prvi del "Nemških vplivov na začetke slovenske romantike" in "Češka romantika" (l. 1897 v nemščini). Na žalost ostali deli, za katere je imel zbranega veliko gradiva, niso izšli. Kot univ. profesor v Gradcu je izdal "Zgodovino starejših jugoslovanskih literatur" (1908), kot praški profesor pa "Pomen reformacije in protireformacije za duhovno življenje južnih Slovanov" (Slavia 1925-1927, v knjigi l. 1927). V vseh treh delih je premaknil težišče za bibliografske in filološke enostranosti na zasledovanje duha tistodobnih kultur in gibanja idejnih tokov.

Še mladega znanstvenika so povabili, naj opiše Slovence za dve vodilni enciklopediji tistega časa: za Brockhausov Konversationslexikon in za Ottáv slovník naučný, kar je Murko spretno in vestno izvršil. Izkazal se je tudi kot izvrsten biograf. Njegove obdelave Kollár-

ja, učenika slovenske vzajemnosti in Vatroslava Oblaka, tako zgodaj umrlega učenjaka največjega formata (oboje v Letopisih Slov. matice); dr. Miklošiča, svojega učitelja, zgodovinarja Josefa K. Jiračka (v letu njegove smrti 1819) so vzorci za dela te vrste. Posebno je pisatelj znal prikazati probleme v strokah, s katerimi so se imenovani možje bavili, in pomembnost rešitev, do katerih so se dokopali.

Število manjših spisov po revijah in časnikih z vseh navedenih področij je nepregledno.

Organizatorične sposobnosti je Murko pokazal, kamor je prišel. Najprej je kot naslednik dr. Gregorja Kreka na važni slavistični stolici v Gradcu preuredil tamkajšnji seminar in ves čas (1902 do 1917) izkazoval vztrajnost, združeno s taktičnim darom; vse to v dobi neprestanih napetosti in na kočljivem mestu, ali kot se je izrazil cesar Franc Jožef, ko so mu predstavili novega profesorja: "Ein sehr schwieriger Posten". L. 1917 so ga poklicali na mesto umrlega slovitega slavista Leskien v Leipzig. Tu je zlasti razširil poznanstva z nemškimi učenjaki. Največje delo pa ga je čakalo v Pragi, kjer je bil duša načrtov za slavistične študije in strokovnih ustanov. Bil je tudi soustanovitelj in sourednik revije Slavia, ki si je znala pridobiti precej tiste veljave, kot je imel prej Jagićev "Archiv fuer

slavische Philologie", samo, da so zdaj namesto nemščine stopili slovenski in zapadnoevropski jeziki. Predsedoval je do nemške okupacije Slovanškemu Institutu, vodil I. kongres slovenskih filologov v Pragi l. 1929, se trudil za češko jugoslovanske ligo, skrbel za družabno ugledanje in izboljšanje gmetnega položaja slovenskih in drugih slovenskih študentov, dočakal se osvoboditev izpod nemške zasedbe, pa tudi novo sužnost pod komunisti, ki je pa kot navdušen slovanoljub in kot starček, ki so mu še Nemci prizanesli, najbrže ni prehudo občutil. Zato je na koncu Spominov lahko zapisal: "Ko se oziram po svojem dolgoletnem znanstvenem in družabnem delovanju, smem reči, da sem doživel izpolnitev svojih življenjskih idealov v večji meri, kakor sem sam pričakoval. Velika in delotvorna zamišl slovenske vzajemnosti se izvaja povsod na kulturnih, gospodarskih in političnih toriščih."

Ugotovitve prvega stavka se veselimo, medtem ko v drugem vidimo ali sklonitev sive glave pred silo ali pa zmoto starca, ki živi izmladostne navdušenosti za previsoko postavljen ideal. Kako je sicer mogoče delo komunističnega bloka za svetovno revolucijo in sužnost vseh zamenjati s sodelovanjem slovenskih narodov za kulturno dvig in svobodo vsakega izmed njih? A.G.

SLOVENC I PO SVETU Z lažjo ga pozdravljajo...

Ecuador

Preč. g. Andrej Krizman se je iz zdravstvenih razlogov odpovedal svoemu položaju v škofiji Portoviejo in se umaknil v privatno življenje. Njegov sedanj naslov je: A. K. Guayaquil, Casilla 541, Ecuador.

Norveška

Prejeli smo Vaše pismo z dne 12. januarja t. l. in smo bili zelo veseli Vašega sporočila, da je Društvo Slovencev v Buenos Airesu plačalo naročnino "Svobodne Slovenije" za nas na Norveškem. Z velikim veseljem smo že dobili tri številke.

Prijetno smo bili presenečeni, ko smo brali v "Svobodni Sloveniji" svoja imena. Slovenci, ki se zdravimo radi boleznih v tuk. sanatorijih, pa nismo vsi skupaj v enem sanatoriju. Ko preberemo "Svobodno Slovenijo" v našem zdravilišču, jo pošljemo rojakom v drugi sanatorij.

Vprašujete nas kako nam je. Sporočamo vam, da nam hvala Bogu ni slabo. Ljudje so namreč silno dobri in nas imajo radi. Zima je huda. Hvala Bogu, da so nas dobro oblekli in obuli. Vsak dobi mesečno po 20. kron. t. j. toliko, da imamo vsaj za znamke in za kako malenkost. Zdravje se nam zboljšuje, zdravje pa še nismo.

Od Slovencev smo tu: Lovrenc Čeh iz Slov. goric pri Ptuj, Avgust Piega iz Komna, Pavel Kravanja iz Boveca, Sonja Menart iz Idrije, Irena Ambrožič iz Ljubljane.

V drugem zdravilišču pa je Franc Menčak, z ženo in dveletnim otrokom. Od kod je doma, ne vem, ker je prišel šele pred nekaj dnevi. Pisal mi je pa da mu ni najboljšo. Od Slovencev sem končno tu še jaz — Anton Ficko z družino iz Murske Sobotne v Prekmurju.

Prosimo Vas, kadite tako dobri in sporočite našo zahvalo Društvu Slovencev v Buenos Airesu za veliko naklonjenost, ki nam jo je izkazal s tem, da nam jo je izkazal s tem, da nam je naročil "Svobodno Slovenijo".

Lepo Vas pozdravljamo vse skupaj in vsem Bog plačaja za vse!

Anton Ficko z družino.

Anglija

Že zopet je smrt posegla v naše vrste. V nedeljo, 27. januarja t. l. je v Castelfordu pri Yorkshiru umrl 49 letni g. Pavel Majerle, kolar po poklicu in doma iz Predgrada - Starega trga ob Kolpi. Pokojni Majerle je v soboto, 26. januarja, še delal v premogovniku in zvečer istega dne je še bil z ostalimi Slovenci v bližnjem mestu; predno je zvečer legel, je začel tožiti, da mu ni dobro. Isto je zatrdil naslednji dan v nedeljo. Popoldne tega dne se mu je zdravstveno stanje znatno poslabšalo. Poklicali so takoj zdravnika in duhovnika. Zdravnik je ugotovil močno pljučnico, kateri je še istega dne podlegel. Duhovnik mu je mogel podeliti samo še sv. poslednje olje. V četrtek, 31. januarja, so ga tamošnji Slovenci in lepo število domačinov spremili na pokopališče v Castelfordu k večnemu počitku. Pogrebne obrede je opravil č. g. Ignacij Kunstelj ob asistenci kat. duhovnikov iz Castelforda.

PETROLEJSKA DRUŽBA

išče delavce za Comodoro Rivadavia. V poštevh prihajajo samci v starosti od 21.—35. leta ter dobe za svoje delo mesečno plačo Pesov 650 in brezplačno lepo stanovanje.

Tisti, ki se zanimajo za to ugodno zaposlitev, naj se zglase in predstavijo v sedmem nadstropju v palači na Avenida Roca Saenz Peña 788.

"CASA BOYU" — urarna in zlatarna OLAZABAL 2336

pol kvadre od Cabilda 2300

BUDILKA — višek obzirnosti in prizanesljivosti.

Prejeli smo najnovejšo nemške budilke znamke "KAVALIER". Svoje lepo ime zaslužijo zaradi tega, ker opravljajo svojo nalogo na najbolj obziren in vpluden način. Svoje gospodarja spravijo iz postelje tako, da ga pri tem živčno preveč ne razburijo. Ob določeni uri začne budilka lahko tolči na svoj zvonček, desetkrat zaporedoma v presledkih desetih sekund. Kdor ima rahel spanec, se bo že pri prvem udaru prebudil. Kdor pa spi tako trdno, da ga ti udarci ne bi prebudili, tega vrže nato budilka iz postelje z vsem svojim ropotom.

AVTOMATIČNE URE

znamke Cyma, Unver, Record Watch Geneve, Hidalgo — kakor tudi solidne švicarske ure v najnovejši izdelavi in modernih oblikah.

POROČNE IN ZAROČNE PRSTANE — v 18 krt zlatu.

VSA POPRAVILA UR IN ZLTNINE TER NAKITA — točno, hitro in zanesljivo.

Pokojni Pavle je bil pristen Belokranec, vedno vesel in šegav. Bil je vsekolzi globoko veren in pošten Slovenec. Tu v Angliji zapušča bratrance Jožeta, pri vas v Argentini več znancev in sorjakov, doma pa priletno mater, katero je pridno podpiral. Naj uživa pri Bogu vedno plačilo!

O zborovanju narodov za železno zavezo in o slovenskem zastopstvu na njem smo vam že poročali.

O zverinskem napadu na škofa Antona Vovka v Novem mestu je angleško katoliško časopisje obširno pisalo, najstroje obsodilo ta napad Titovih komunistov in nastopilo najodločneje tudi proti samemu Titu. Ob tej priliki je angleško katoliško časopisje tudi opozorjalo angleško in svetovno demokratsko javnost, da v sedanji Titovi Jugoslaviji trpi v raznih koncentracijskih taboriščih še vedno nad 200.000 oseb, med temi tudi okrog 230 katoliških duhovnikov. Poročila o surovem napadu na škofa Vovka so prinesli tudi vsi ostali angleški listi.

O smrti angleškega kralja Jurija VI. ste poročali. Kraljeva smrt je zajela ves otok v globoko žalost, ker je bil pok. kralj med ljudmi zelo priljubljen. Na pogrebu sta bila tudi kralj Peter II. in knez Pavle s svojima zastopstvom.

Drugače je pri nas, hvala Bogu, še kar dobro. Kakor drugod po svetu, tudi pri nas cene vsem živilom in ostalemu blagu precej naraščajo. Če ne bo slabše, bomo tudi to z lahkoto ali pa s težavo prebrdli.

Prisrčen pozdrav vsem bralkam in bralcem Svobodne Slovenije!

V Kanado so se izselili. Dne 13. dec. 1951: Gdč. Marija Repatec iz Bradforda; 5. jan. 1951: družina Podlesikova iz Bloxwicha; dne 12. jan. gdč. Vera Javornik iz Market Bossworthera. Iz domovine pa je prišla k svoji hčerki v Breconu ga Kranjčičeva.

Slovenska knjižnica "Slovenska knjiga" v Coventry-ju razpolaga že z več sto slovenskimi leposlovnimi in znanstvenimi knjigami.

I. lahko-atletsko tekmovanje SFZ

Zopet ena nedelja zdravja in veselja. Fantje so imeli svoje prvo lahkoatletsko tekmovanje. Don Boscov zavod v Ramos Mejia, kot že tolikokrat gostoljubna streha, je tudi to pot bil prizorišče. Vsi fantje so hvaležni salezijanskemu vodstvu za takšno naklonjenost, odborikom SFZ ki so s trudem pripravili to veliko prireditve in še posebno športnemu referentu SFZ g. Tomažinu Lovrotu.

Po podeseti sv. maši so začeli lahkoatletski s svojimi disciplinami; tekmovalci so dobili sledeča mesta: (navajamo samo prvi dve mesti), tek na 100 m: Tomažin Lovro—Prijatelj Jože; tek na 400 m: Slovaž—Krajnik Tone; tek na 1000 m: Tamazin Jernej—Gnezda Ivan; skok v višino: Petrovšek Vinko—Prijatelj Jože; skok v daljavo: Vrečak Elo—Prijatelj Jože; met kroglice: Trpin Jože—Magister Milan; met diska: Magister Milan—Trpin Jože; stafeta 4x100 m: Petkovšek Vinko, Krajnik Tone, Prijatelj Jože, Tomažin Lovro.

Popoldne so se fantje okrepčali s klobasami in pijačo, ki je bila pripravljena.

V Buenos Airesu izhaja slovenski list "Nova Domovina", namenjen staronaselencem in v službi Titove komunistične propagande. Kot tak ni mogel prezreti obiska škofa dr. Rožmana v Argentini. Zlil je nanj nekaj gnojnice ter ponovil stare, obrabljene fraze komunistične propagande. — Za vse to se ne bi zmečili, ker tako mora pisati po službeni dolžnosti vsak, ki je v službi komunizma.

"Nova Domovina" pa je hotela ob tej priliki še posebno poudariti svojo nesrečno vlogo. Objavila je o škofu dr. Rožmanu novo laž, katere doslej niti njeni bratci v domovini še niso pogruntali.

Ko omenja prihod dr. Rožmana pred dvema letoma v Severno Ameriko pravi: "Ko so pa v USA zvedeli kdo se skriva pod svečeniško haljo in za obsodbo, katero je izreklo ljubljansko sodišče, so o tem na dolgo in široko pisali vsi severnoameriški časopisi." Dalje pravi: "Škof Rožman pa bi bil rad postal čist in je zato tožil časopise zaradi razžaljenja časti." — In končno: "Amerikansko sodišče pa je škofu Rožmanu dokazalo, da so imeli časopisi prav ter s tem samo potrdilo izrek ljubljanskega sodišča."

Gospodje od "Nove Domovine" naj nam odgovore na tale vprašanja:

1.) Kateri so tisti "vsi severnoameriški časopisi?"

2.) Kdaj, katere in pred katerim sodiščem je tožil škof dr. Rožman in

3.) Katero ameriškansko sodišče in kdaj je izdalo kako sodbo in "potrdilo izrek ljubljanskega sodišča?"

Ne stavljamo teh vprašanj, da bi branili škofa dr. Rožmana. On obrambe ne potrebuje, ker je radi svojega dela ostal čist in vzvišen nad vsemi klevetami in lažmi komunistov. Stavljamo jih le, da bodo uredniki "Nove Domovine" videli kako sramotna je vloga komunističnega propagandista. Pričakujemo odgovor na postavljena vprašanja.

na. Po kratkem odmoru se je začelo tekmovalje v ping-pongu, kjer sta dosegla prvo mesto Padovan in Havelka. Po končani tekmi, se je odigrala odbojka med rdečimi in zelenimi. Sreča je bila na klonjena rdečim: 2:1.

Sledile so vaje na orodju: na drogu in krogih. Sodniki so prisodili prvo mesto Vrečarju Jelotu in drugo Kurniku Roku. Vse zgornje panoge tekmovanja sta sodila g. Jože Rus in Franc Šturm s pomočniki.

Zaključek tekmovanja je bil z nogometno tekmo, ki se je odigrala med fanti iz Italjanskih begunskih taborišč ter med fanti iz Avstrijskih taborišča (zadnji z dvema izjemama). Slednji so pokazali več tehnike v izgranju in so tako dobili prijateljsko igro z rezultatom 2:0 Igro je sodil g. Janez Perharič. Nogometna tekma je bila odigrana za pokal, ki so ga poklonila slovenska dekleta iz SDO. Katera skupina bo dobila poklonjen pokal, bomo videli na prihodnjih tekmah, ko bodo igrali "revanžo!" Te tekme predvidevajo v bližnji bodočnosti.

Tako so se izkazali naši fantje preteklo nedeljo. Upamo, da bodo ob prihodnji priliki že bolj izurjeni in trši v borbi. Krepko se bodo pripravili in če Bog da, bodo stopili pred vse rojake in dokazali, da naša mladina še hoče živeti in zmagovati. Saj je cilj SFZ jasen in lep: Slovenskim fantom Boga in zdravja.

OSEBNE NOVICE

Poroča. V San Justo sta se poročila 9. februarja t. l. g. Jože Dolenc in gdč. Francka Tekavec. Čestitamo!

Družinska sreča. V cerkvi sv. Jožega v Lanusu sta bila krščena otroka: Ana Marija Požar, kateremu so bili za botra Boštjančičevi in Milan Franc Berčič. Temu sta pa botrovala g. Valentin Fale in ga Martina, por. Devjak. Čestitamo!

Diplomirani gradbeni tehnik

JOŽERUS

izdeluje načrte za prlične in enonadstropne hiše; preskrbi odobritev in overovljenje le — teh na mestnem uradu; daje nasvete za gradnjo; prevzema stavbna dela v celoti.

Hočes prijeten dom? Postavi Ti ga skrbno in z najmanjšimi stroški: Jože Rus, gradbeni tehnik, Calle Molina 1114, Liniers; od postaje 10 kvadrov po Montielu do Tonelera. Informacije tudi na Victor Martinez 50 osebno ali po pošti.

Bariloche

Občni zbor SPD. — Dne 1 marca zvečer je tukajšnja sekcija slovenskega planinskega društva v Argentini ob polnočtevlini udeležbi članstva opravila svoj prvi redni občni zbor. Poročila odbornikov so prikazala živahno delovanje društva v preteklem letu. Predsednik je podal pregled planinskih in smučarskih uspehov naših članov in podčrtal posamezne prvenstvene vzpone kot tudi skupinske društvene akcije. Blagajnik in gospodar sta prikazala stanje društvenega premoženja in povdarila, da smo v skopem letu in z razmeroma majhnimi stroški spravili skupaj najpotrebnejšo planinsko opremo.

..Izvoljen je bil soglasno sledeči odbor: predsednik: France Jerman, tajnik: Tenček Pangere, blagajnik: Vojko Arko, gospodar: Milan Godec.

Občnemu zboru so prisostvovali gostje iz Buenos Airesa, med njimi predsednik buenosaireske sekcije SPD g. Robert Petriček, ki je prinesel slovenskim planincem pozdrave prev. škofa g. dr. Rožmana in SPD Buenos Aires.

Prva slovenska poroka. — Dne 11 marca sta se v tukajšnji salezijanski cerkvi poročila g. Milan Zupane in gdč. Rada Adamič. To je prva slovenska poroka v deželi jezer — vivant sequentes!

Mendoza

Drug zanimiv izlet na ledenik Overo

Slovensko planinstvo, ustanovljeno v Bariloachah, nima s svojimi čudovitimi uspehi samo lokalnega pomena, ampak s svojo požrtvovalnostjo užiga tudi drugod. Dne 2. marca sta se odpravila na vzpodbudo slovenskega zdravnika g. dr. Luskarja še dva argentinska zdravnika in sicer dr. Rodolfo Maxera in dr. Saturnino Martin na 5200 m visok ledenik Overo.

Ogromni vrhovi Cordillere, ki tvorijo argentinsko - čilensko mejo, so bili oviti še v temo, ko je lična "camioneta" brezhibno rinila po gorski cesti proti ledeniku. Ne dolgo potem je že zasijal v jutranjem soncu nepremagljivi vrh Sosneado in zablestel je stožasti hrib "Pehil" na čilenski strani in s svojimi čudovitimi barvami omamljal kranjska srca.

Po dve in pol urni vožnji je "camioneta" skoraj trčila ob ledenik. Pričelo se je napeto pripravljanje za naskok. Ob zatikanju derez je upadel pogum obema argentinskima zdravnikoma, med tem ko sta dr. Luskar in Duhovnik že jela sekati prve stopinje v led, pokrit s krhko skorjo toda trd nekaj palcev globlje. Dvojici se je pridružila še gospa Kati, dr. Luskarjeva soproga, in trojka je mirno in preudarno, v veliko začudenje obeh zdravnikov, silila proti vrhu. Po enurni borbi z ledom in strupenim mrazom, so prvič v zgodovini argentinskega planinstva odjeknili slovenski vzkliki samozavesti na tem ogromnem ledeniku in veličastno udarjali v ledene stene ter se živahno izgubljali v dolino.

Vse šolske in pisarniške potrebščine.

Rožne vence raznih vrst, od preprostih do najfinejših, primernih za darilo.

Kipe, podobice, svetinjice, podobice.

Nalivna peresa, birome svinčnike.

Vam nudi

SANTERIA y PAPELERIA "SANTA JULIA"
Victor Martínez 39, Buenos Aires

Posreduje Vam tudi vso odpravo paketov v domovino z vsebino po naročilu.

Paketi prispejo v 20 dneh
Najboljše in najcenejše pakete pošilja v Slovenijo in Evropo spleh "AMERICA"

Osebnost: AVENIDA BELGRANO 1323, Buenos Aires — Tel. 37-6904
od 8. — 12.30 in od 14.30 — 20. ure.

Pismeno: CASILLA DE CORREO No. 3985, BUENOS AIRES

Vsi paketi so zavarovani! Vsako, tudi najmanjšo škodo povrnemo v celoti. Kvaliteta prvorazredna! Zahtevajte naš veliki cenik.

Tu navajamo samo nekatere cene.

I. V 20 dneh prispejo sledeči paketi:	II. V roku 7 do 8 tednov prispejo sledeča naročila:
Paket B: 2½ kg sladkorja 2 kg kave Cena \$ 150.—	Štev. 1: 4½ kg sladkorja \$ 50.— Štev. 2: 4½ kg riža 50.— Štev. 6: 9 kg sladkorja 85.— Štev. 7: 9 kg riža 85.—
Paket G: 2 kg kave 2½ kg riža Cena \$ 150.—	Štev. 3: 4½ kg kave Santos 150.— Štev. 8: 9½ kg kave 300.— Štev. 9: 19 kg (neto) kave 560.— Štev. 11: 40 kg (38 netto) bele moke 240.— Štev. 10: 20 kg (17 netto) svinjske masti 230.—
Vreča 45 kg bele moke \$ 395.— Vreča 63 kg moke iste vrste „ 495.— Vreča 50 kg riža „ 475.— Vreča 50 kg sladkorja „ 495.—	Odpošljamo tudi pakete, ki jih stran-ka sama pripravi.

III. Dnevno odpošljamo z letalsko pošto zdravila:
10 gramov streptomicina: \$ 190.—; 3.000.000 enot penicilina: \$ 190.—;
1000 tablet PAS: \$ 500.—. Za Bolgarijo pri vsaki letalski pošiljki \$ 60.— več.

Marsikdo še ne ve...

...da zemlja vsako minuto sprejema sončno toploto, enakovredno energiji 100 milijonov ton premoga.

...da je doslej na vsem svetu v posesti ljudi 10 ton diamantov.

...da je v angleško krono, s katero nameravajo kronati Elizabet II., vdelenih 2700 diamantov.

Društveni oglasnik

Na belo nedeljo vsi na Pristavo tretjo družabno prireditev Društva Slovencev

Na belo nedeljo, dne 20. aprila t. l., bo na Pristavi zopet vesel dan. Popoldne nam bo mladina na prostem zaigrala igro "V kraljevstvu palčkov", nam zapela nekaj lepih pesmi in zarajala. Po odhodu mladine ob mraku se bo prireditev nadaljevala za odrasle. Za jestvine in pijačo bo dobro poskrbljeno.

OBVESTILA

Gospodje krojači! Udeležite se na deljo sestanka v krojaški delavnici Te-lič Novak v Ramos Mejia, ulica Ros-dau 1295. S postaje pridete do tja kolektivom števil. 3. Sklicatelj.

Dekleta! V nedeljo 30. marca grem na izlet. Ohranite nedeljo prosto, da bomo preživeli skupno lep dan. Kraj in čas odhoda boste zvedele v naslednji številki "Svobodne Slovenije".

Odbor SDO.

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Družabna pravda: Marec 1952, številka 55. Vsebina: Pojdimo k Jožefu (Fr. Sublime mission de la familia obrera (Horacio); Slavnostna seja odbora Družabne pravde; Bogastvo - revščina in bela kuga (Dr. Ign. Lenček); Ali je praktično mogoče, da so delavci soudeleženi na dobičku, upravi in kapitalu podjetij (Dr. Ivan Ahčin); Delavčeva stalnost (R. Smersu, ki ocenjuje tui najnovejšo knjigo dr. A. Trstenjaka "Psihologija dela).

POIZVEDBA:

Hugo in Feliks Platzer, ki sta iz Lienz v Avstriji odpotovala v Avstralijo naj se javita na naslov: Gospa Zofija Baumkratz, Estancia Los Leones, Rivas FCNGSM, Peia Buenos Aires, Rep. Argentina. Prav tako je vsak, kdor bi vedel za njun naslov, naprosen, da ga javno imenovani gospe.

Tura sama po sebi ni nič posebnega in se niti od daleč ne more primerjati z ono zadnjo v Bariloachah, ko sta Jerman in Dinko premagala "Torre invencible". Ta izlet je mnogo lažjega značaja, toda občutno demonstrativen; nikoli ne miruje kri slovenskega planinca, pa naj bo še tako daleč od zapeljive skalovje.

Dne 7. marca t. l. je prinesel argentinski časopis "El Comercial", ki izhaja v San Rafaelu, obširno poročilo s sliko o tej, po tukajšnjih pojmi, drzni ekspediciji. J.D.